

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění
Ateliér malířství 1 / škola Roberta Šalandy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ÚNIKOVÁ HRA

ESCAPE ROOM

Vypracovala: Barbora Valášková
Vedoucí diplomové práce: MgA. Robert Šalanda
Oponent diplomové práce: Mgr. Ondřej Chrobák

Akademický rok 2018/2019

Úniková hra reflektuje atmosféru míst, která odráží pocit strachu, nejistoty a napětí, znemožňující vědomý pohyb a mapování jakýchsi únikových cest. Tyto podněty se staly stěžejní pro mou diplomovou práci.

Téma jsem začala rozvíjet již v pátém ročníku, které bylo inspirované industriálním prostředím. Tento zájem vyplynul z častých pobytů v Londýně, který se stal přirozeným vývojem rozpracovaných témat. Z Londýna pocházel prvotní silný impuls. Začala jsem více vnímat či registrovat právě stavby tohoto typu v kontrastu s historickými budovami města.

Již delší dobu jsem tíhla k materiálům jako železo, sklo, beton. Vše, co představuje čistou, minimalistickou formu. Tvrdost betonu působící chladně, šedá barva, ostré hrany, to vše na mě působí harmonicky, ale zároveň tíživě. Ideální forma, nicméně chladný ohraničený prostor. Prostředí, které ve mně vyvolává pocit ideálu. Nic víc, nic míň. Pomyslná hranice kontrastu mezi napětím a klidem. Což podporuje záměrně omezená barevná škála – převážně odstíny modré, která převládá a stala se pro mou tvorbu typickou barvou. Monochromní řešení plátna v kombinaci s černou, bílou a šedou, vytváří onen pocit harmonie, klidu, avšak i napětí.

V průběhu roku jsem se začala věnovat grafice a díky litografii a linorytu jsem si uvědomila, že mi stačí pouze monochromní výstupy a ploché malby. Začala jsem se zaměřovat více na plochy a linie a upustila jsem od zobrazování objemů, které pro mě v závěru nebyly důležité, ale byly spíše překážkou. Započala cesta k redukci. Na obrazech začaly převládat spíše kresebné prvky v kombinaci s lehkou podmalbou. Suchá gestická malba štětcem je propojená s měkkými pohyby rukou, které jsou viditelně ponechány. Možnost vnímat materiál a propojit se s ním. Na obrazech se objevují citlivější momenty v kontrastu se surovou malbou. Zamýšlela jsem se nad významem prostoru, který je pro mě předmětem zájmu, jeho psychologickým vlivem, strachu z daného okamžiku. Moment napětí, jestli jste sami nebo ne. Nepříjemný pocit, před prvním ohlédnutím dozadu. Pocit, kdy cítíte narušení vašeho osobního prostoru.

Jedny z mých prvních vzpomínek, které mám spojené se strachem, a zanechaly ve mně silné negativní dojmy, jsou spojené se seriálem Akta X, na který jsem se jako malá potají dívala přibližně v roce 1995-96, což spustilo lavinu mých děsivých snů a představ. V současné

době si nepamatuji žádnou scénu, ale jediná vzpomínka je právě na samotný pocit strachu. Paranormální jevy, pronásledující myšlenky, strach ze smrti, obavy z pocitu nevědomí. Paradoxně lidé dobrovolně vyhledávají aktivity, ve kterých pocity strachu zažívají. Pro jednoho představují vzrušení, vykročení z komfortní zóny a pro druhého nepříjemnou situaci, či děsivou představu. Obchodování s lidskými pocity, kde každý jeden z nich je jedinečný.

Součástí diplomové práce je deset modrých obrazů o rozměrech 140x120 cm, které na sebe v nainstalované koláži navazují. Vytváří tak jeden velkoformátový celek, který umocňuje vjem z jednotlivých obrazů. Každý z nich je specifický a dohromady vytváří jakousi pomyslnou mapu, plán cesty, trasu úniku. Další částí jsou malby na látkách, které nejsou napnuté na rámech, ale jsou volně spuštěny. Bez hranic, bez omezení. Třetí částí jsou obrazy, kde každý kus je solitér, nenavazující na sebe. Každý z nich pracuje se svým vlastním prostorem. Vše dohromady tvoří ucelenou sérii.

Inspirací v hledání formy projevu jsou mi částečně mé kresby z dětství, které jsou bezprostředním záznamem myšlenek a vnímání. Zjednodušenost, hra či dětská upřímnost vypovídá o vztahu k zobrazovanému. Většinu mých oblíbených autorů spojuje jednoduchost a cit. Adriena Šimotová, jejíž díla jsou citlivá a emocionálně silná. Per Kirkeby, Cy Twombly a jejich kresebný přístup. Mark Rothko a jeho práce je nevyčerpatelnou inspirací ve vztahu k práci s barvou. Barva se v jeho podání stává poselstvím a nositelem zážitku z díla.

V budoucnu plánuji plynule navázat na dosavadní tvorbu, více experimentovat i co se týká materiální stránky a hlouběji zkoumat téma, se kterým jsem poslední dva roky pracovala.